

ŁÓDZKA MAGISTRALA ROWEROWA

ŁÓDZKA MAGISTRALA ROWEROWA Północ-Południe

Trasa turystyczna w kopalni soli

Kaplica św. Kingi w kopalni

CENTRALNY ŁUK TURYSTYCZNY

Turystyczna inicjatywa samorządów i Kopalni Soli „Kłodawa” S.A. Obejmuje obszary w promieniu 30 km od Łęczycy. Znajdują się na nim m.in.: archikolegiata w Tumie, zabytki Łęczycy, Termy Uniejowskie i zabytki Uniejowa, kolejka krośniewicka, miejsce urodzin i chrztu św. Faustyna w Świnicach Warckich, podziemna trasa turystyczna w kłodawskiej kopalni soli.

KŁODAWA - Kopalnia soli, trasa turystyczna
Jest to największy krajowy producent tego mineralu, eksploatację rozpoczęto w 1957 r. Prace górnicze prowadzi się na głębokości 750 m. Podziemna trasa turystyczna wytyczona jest na poziomach od 600 do 750 m (światowy rekord głębokości). W podziemnej grocie znajduje się wykonana z soli rzeźba św. Kingi, patronki górników solnych. W 2007 r. część kopalni została wpisana do rejestru zabytków. W tym samym roku kopalnia trafiła do Księgi Rekordów Guinnessa w kategorii „koncert muzyczny, odbywający się najgłębiej pod ziemią”.

● **KŁODAWA**
(Kopalnia soli)

8,5 km

● **Radzyń**
(granica województwa)

5,0 km

● **Aleksandrówek**
(węzeł szlaków)

3,5 km

● **Filipów**

6,5 km

● **Nowa Wieś**
(skrzyżowanie)

Hotel *Dom Górnika*, Kłodawa, al. T. Kościuszki 5, tel. 63 273 35 54

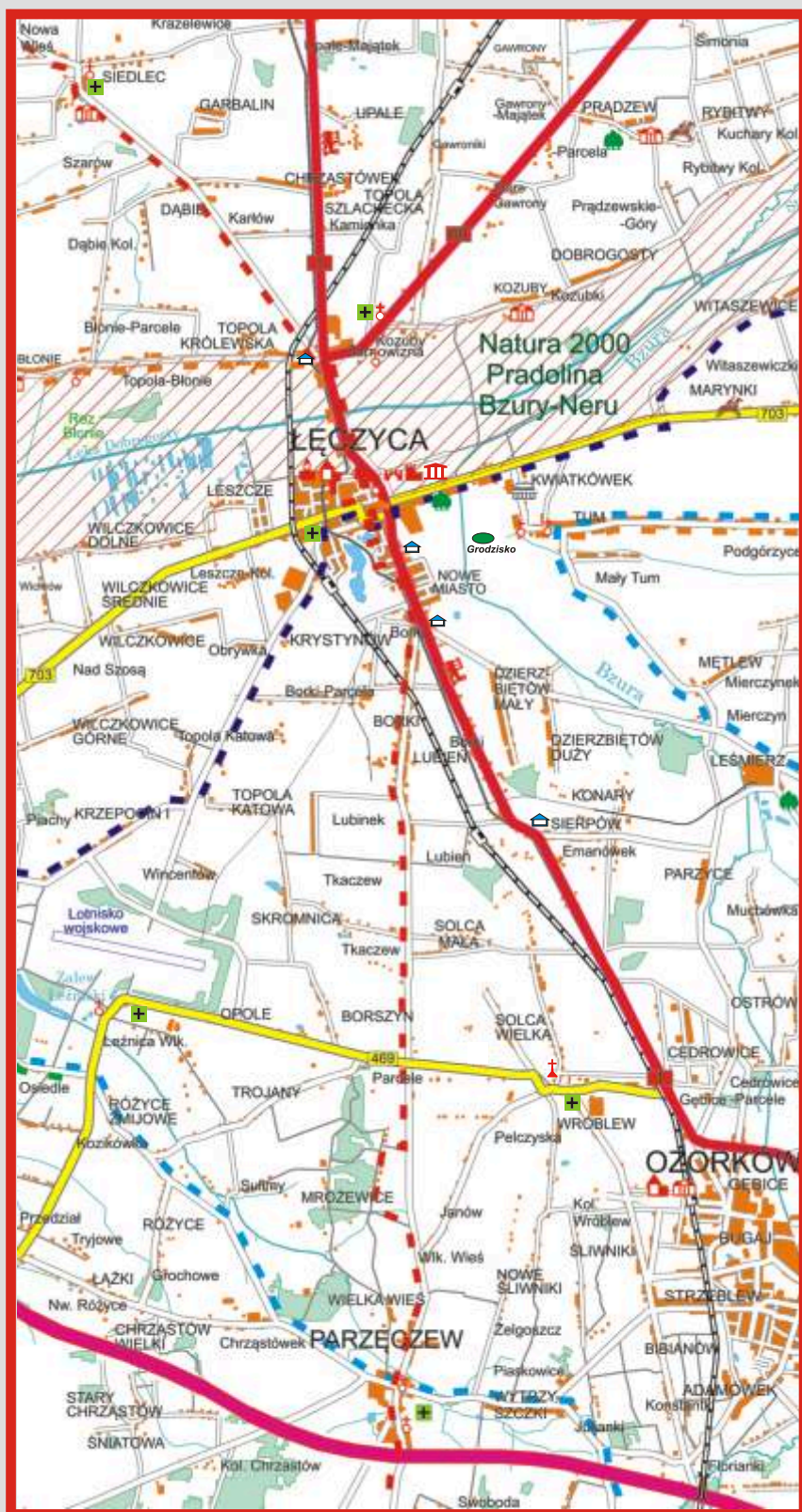
Gospodarstwo agroturystyczne:

POD AKACJAMI, Alina Józwiak, Kurzjama 9, tel. 63 273 43 86

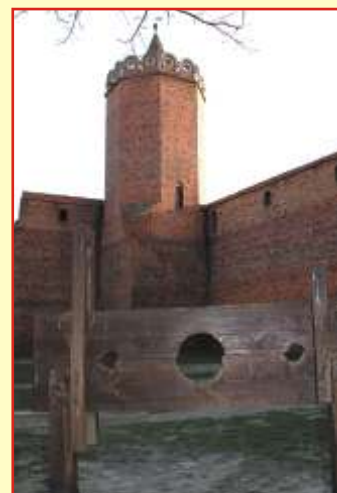
NOTATKI:

.....

.....

Ratusz w Łęczycy

Gotycki zamek w Łęczycy

Ogólnopolski przegląd piosenki turystycznej
NOCNIK w Łęczycy

Turniej rycerski w Łęczycy

SIEDLEC

Murowany, eklektyczny kościół zbudowany 1922-1930 r. We wnętrzu późnobarokowy ołtarz. Naprzeciw kościoła znajduje się dwór z 1880 r. i zabudowania folwarczne, otoczone parkiem w stylu angielskim.

TOPOLA KRÓLEWSKA

Kościół drewniany pw. św. Bartłomieja z 1711 r. Jest to budowla o konstrukcji zrębowej, oszalowana i orientowana. We wnętrzu barokowy ołtarz główny i dwa rokokowe ołtarze boczne.

PRADOLINA BZURY-NERU NATURA 2000

Została objęta ochroną przez program Natura 2000 ze względu na występujące tu siedliska przyrodnicze. Szczególnie cenne są naturalne lasy łęgowe porastające brzegi rzek. Na obszarze ostoi występuje rzadko spotykane zjawisko sukcesji regeneracyjnej, pozwalające na odtworzenie się naturalnej przyrody, dzięki wycofaniu się działalności człowieka. Pradolina jest również ostoją dla ponad 100 gatunków ptaków. Pradolina Bzury-Neru pokrywa się częściowo z pradoliną Warszawsko-Berlińską, która powstała w okresie cofania się lądolodu w plejstocenie. Ta wielka wklęsła forma terenu wykształciła się w wyniku przepływności wielkich rzek utworzonych z topniejącego lodowca. Pradolinę charakteryzuje płaskie dno miejscami pokryte przez równiny torfowe. Obecnie przez wschodnią część pradoliny przepływa Bzura, a przez zachodnią Ner i Warta.

ŁĘCZYCA

Miasto zachowało średniowieczny układ ulic, w centrum znajduje się czworoboczny rynek, na środku, którego stoi ratusz, wzniesiony w 1788-90 r. Rynek otaczają kamienice mieszczańskie z XIX w. Do najcenniejszych zabytków należą: Zamek Królewski wzniesiony w 1333 r. przez Kazimierza Wielkiego, w którym mieści się dziś Muzeum Regionalne; gotycki kościół farny pw. św. Andrzeja o barokowym wystroju; zespół klasztoru oo. Bernardynów, składający się z wczesnobarokowego kościoła z 1652 r. oraz klasztoru; zespół klasztoru oo. Dominikanów (do niedawna było tu więzienie); zespół ss. Norbertanek z XVIII w. Co roku w sierpniu na dziedzińcu zamkowym odbywa się jeden z największych w kraju turniejów rycerskich.

ŁĘCZYCA - Muzeum Regionalne i więzienie opisane na str. 131

SOLCA WIELKA (2 km)

We wsi oraz w jej okolicach występują źródła słonych wód mineralnych zawierających dużą ilość soli kuchennej. Na miejscowym cmentarzu znajdują się mogiły żołnierzy polskich poległych w walkach z hitlerowskim najeźdźcą, w dniach 10-13 września 1939 r.

Nowa Wieś
(skrzyżowanie)
1,5 km

Siedlec
(skrzyżowanie przy kościele)

5,5 km

Topola Królewska
(węzeł szlaków; skrzyżowanie z drogą nr 1)

3,5 km

ŁĘCZYCA
(skrzyżowanie z drogą nr 703)
← 200 m
Centrum
3,5 km

Borki
(przejazd PKP)

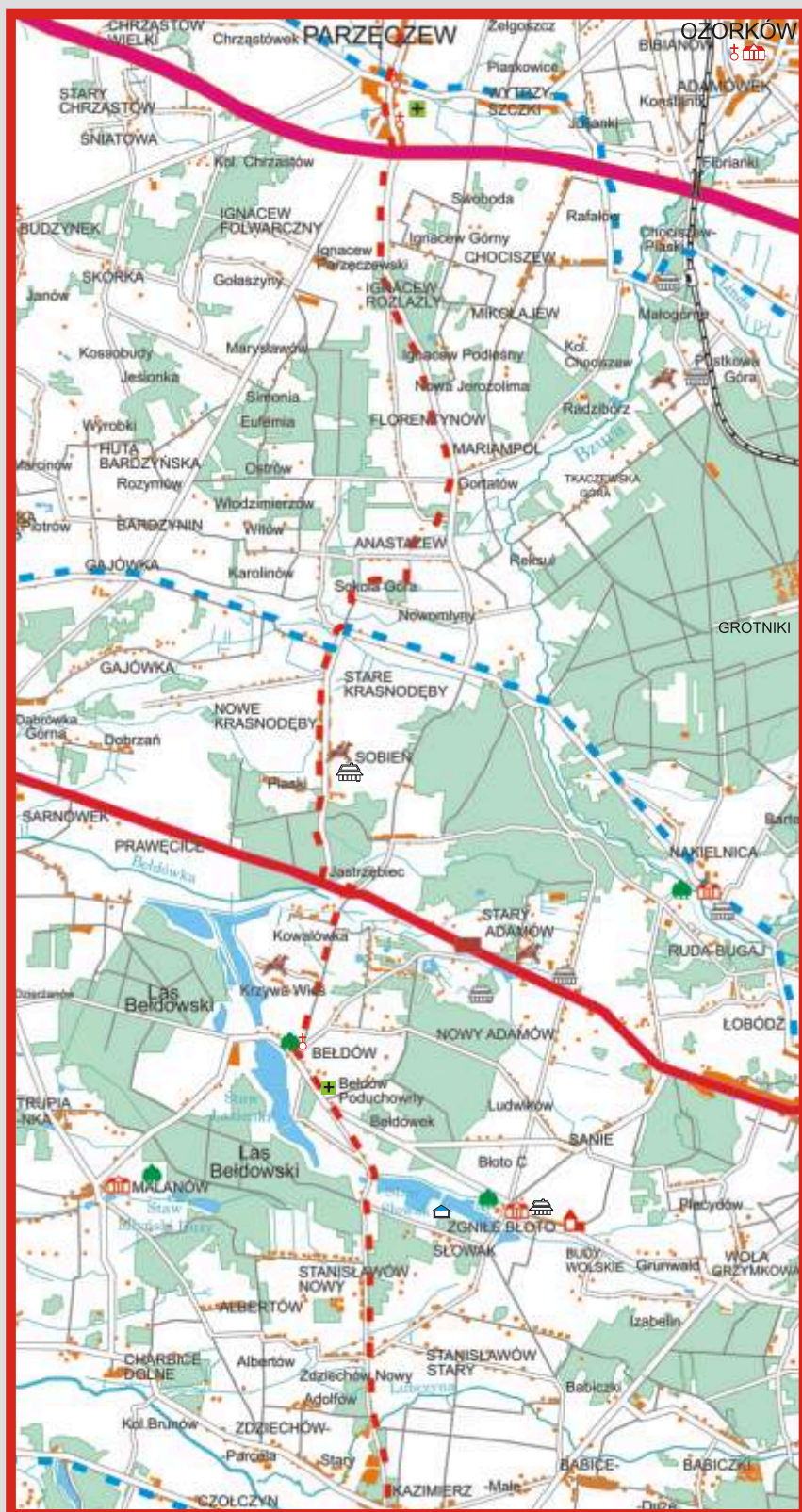
5,5 km

Parcelle
(skrzyżowanie z drogą nr 469)
2 km →
Solca Wik.

4,5 km

Parzęczew
(węzeł szlaków)

Hotel Chrobry **, Topola Królewska 37a, tel. 24 722 34 00, www.hotelchrobry.pl
Zajazd SENATOR, Łęczyca, ul. Ozorkowskie Przedmieście 47, tel. 24 721 24 04
www.zajazdsenator.e-meteor.pl
Zajazd MONA, Borki 81, tel. 24 721 01 75
Zajazd ZATOKA, Sierpów 33, tel. 42 718 07 88 www.zatoka.of.pl
Bursa Szkolna, Łęczyca, ul. Kaliska 13, tel. 24 388 36 00
Gospodarstwo agroturystyczne:
Oberża na progu Tumu, Kwiatkówki 26, tel. 609 623 792 www.naprogutumu.pl

Kościół w Parzęczewie

Kościół w Beldowie

Cmentarz ewangelicki w Ozorkowie

Stawy ZGNIE BŁOTA

PARZĘCZEW

Prawa miejskie otrzymał w 1421 r. z rąk Władysława Jagiełły, a jego historia sięga XI w. Warto zobaczyć kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP wzniesiony w 1802-04 r. We wnętrzu: wielki drewniany ołtarz oraz ambona w kształcie łodzi. Ściany kościoła ozdobione są polichromią. Na miejscowym cmentarzu rzymskokatolickim stoi drewniany kościół pw. św. Rocha, wybudowany w XVI-XVII w. W jego wnętrzu znajdują się obrazy i rzeźby z XVII-XVIII w.

OZORKÓW (6 km)

W 1807 r. właściciel Ozorkowa, I. Starzyński sprowadził do swej posiadłości sukienników i fabryarzy z Saksonii. W 1816 r. uzyskał prawa miasta prywatnego. W 1817 r. osiedliła się tu rodzina Schlösserow, przybyłych z Akwizgranu. Założyli oni nowoczesną przedsiębiorstwo wełny i bawełny. W ten sposób Ozorków zapoczątkował rozwój przemysłu sukienniczego nad górną Bzurą, który rozszerzył się na Zgierz i Łódź. Do zabytków należą: kościół rzymskokatolicki pw. św. Józefa (1668); zespół kościoła ewangelicko-augsburskiego pw. Dwunastu Apostołów Jezusa Chrystusa, wzniesiony w 1842 r. w stylu klasycystycznym; kompleks pałacowo-fabryczny Schlösserow zbudowany w 1. poł. XIX w. i drugi pałac Schlösserow zbudowany w 2. poł. XIX w. Warto zobaczyć mieszczkańskie kamieniczki przy rynku Starego Miasta oraz parterowe, drewniane domy, o dawnych funkcjach produkcyjno-mieszkalnych, zbudowane w XIX w. przez sukienników.

BELDÓW

Zabytkowy zespół dworsko-parkowy był własnością Beldowskich h. Jastrzębiec. Park ma charakter krajobrazowy, a jego układ i kompozycja nie uległy zmianie. Inny zabytek stanowi renesansowy, murowany kościół pw. Wszystkich Świętych z XX w., we wnętrzu którego znajdują się barokowe ołtarze. Na cmentarzu znajduje się murowana kaplica Wężyków, wzorowana na świątyniach greckich, wzniesiona w 1854 r.

ZGNIE BŁOTO (2 km)

Nad rzeką Beldówką stoi murowany, klasycystyczny dwór wybudowany w 1844 r., dawniej własność Wężyków. Dwór otoczony jest, skromnymi już dziś pozostałościami dawnego założenia parkowego. W otoczeniu jezior i lasów znajduje się ośrodek rekreacyjny Zgnięte Błoto czynny przez cały sezon letni w godz. 10-20. Ośrodek oferuje dostęp do plaży, zaplecze gastronomiczne pod altanami „grzybkami” oraz aktywną formę wypoczynku (boisko do siatkówki plażowej, sprzęt wodny: kajaki, rowery wodne, łódki).

MALANÓW (4 km)

Zabytkowy zespół dworsko-parkowo-folwarczny, na który składają się: drewniany dwór z 1. poł. XIX w, park o pow. 4 ha ze stawami założony w XVI-XVII w. oraz spichlerz.

Parzęczew
(węzeł szlaków)
→ 6 km
Ozorków
1,0 km

Parzęczew
(przejazd nad autostradą)

5,0 km

Mariampol
(skrzyżowanie Florentynów-Chociszew)
→ 4 km
przystanek kolejowy Chociszew

6,5 km

Stare Krasnodęby
(węzeł szlaków)

4,0 km

Jastrzębiec
(skrzyżowanie z drogą nr 72)

2,5 km

Beldów
← 4 km
Malanów

2,0 km

Słowak
→ 2 km
ośrodek wypoczynkowy ZGNIE BŁOTO

4,5 km

Kazimierz
(Plac Wolności)

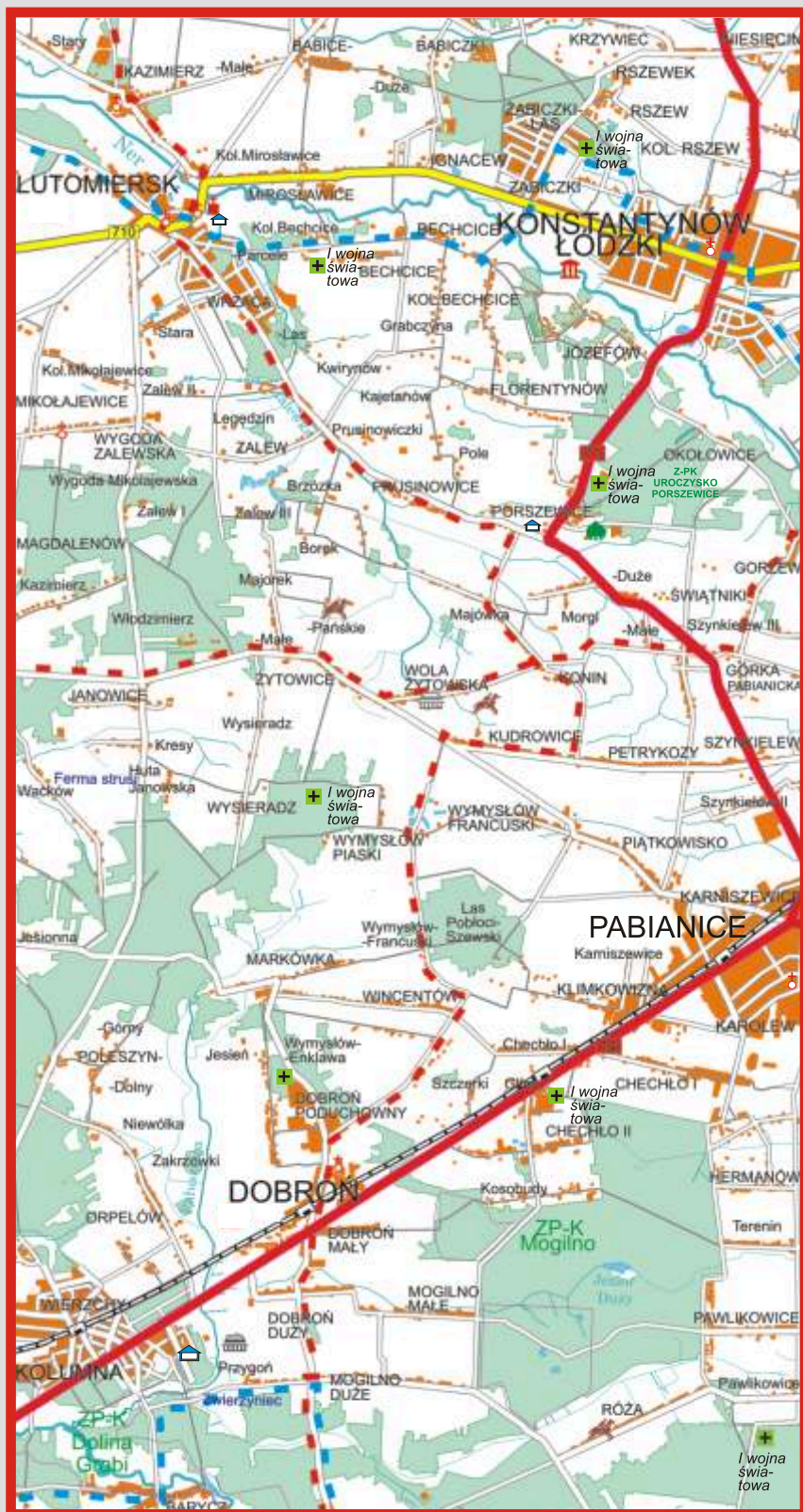
Ośrodek Wypoczynkowy ZGNIE BŁOTO, Zgnięte Błoto, tel. 503 010 302 www.zgnie-błoto.pl
Gospodarstwa agroturystyczne:

- G. Balcerek, Zgnięte Błoto 18, tel. 663 700 110, 502 344 579

- M. Krawczyk, Stary Adamów 23, tel. 42 712 23 85

- H. Stopyra, Sobień 25, tel. 712 90 41, 604 098 780

NOTATKI:

Kościół w Kazimierzu

KAZIMIERZ

Atrakcją stanowi oryginalny w swej formie murywany, neogotycki kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela wybudowany w 1902-14 r., wg projektu warszawskiego architekta Józefa Piłusa Dziekońskiego, przy współpracy Z. Mączyńskiego. Ciekawostką są wmurowane w ściany rozbrojone pociski z czasów I wojny światowej, jest to pamiątka po zniszczeniu wieży kościoła podczas ostrzału artyleryjskiego.

LUTOMIERSK - str. 83

Klasztor w Lutomiersku

PORSZEWICE

Park wiejski założony w poł. XX w. rosną w nim pomnikowe drzewa m.in. lipy, dęby, klony. W pobliskim kompleksie leśnym utworzono zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Uroczysko Porszewice*. Znajduje się tam też kwatery z grobami żołnierzy poległych w grudniu 1914 r.

WYMYŚŁÓW FRANCUSKI

Powstał u schyłku XVIII w. W 1797 r. władze pruskie osiedliły tu grupę szlacheckich emigrantów z ogarniętej wówczas rewolucją Francji. Krajobraz urozmaicają stawy powstałe w wyrobiskach nieczynnej już cegielni. W pobliskim lesie znajduje się cmentarz z I wojny światowej, na którym pochowano żołnierzy armii niemieckiej gen. Mackensena, armii rosyjskiej gen. Pawła Plehwego oraz poległych w bitwie o miasto Łódź.

Renesansowy zamek w Pabianicach

PABIANICE

Prawa miejskie otrzymały z rąk Władysława Łokietka w 1297 r. W 1901 r. Pabianice połączone z Łodzią linią tramwajową.

Najciekawszymi zabytkami Pabianic są:
- renesansowy dwór obronny (zwany zamkiem) Kapituły Krakowskiej wybudowany w 1565-72 r., w 1833 r. zaadaptowany na ratusz, obecnie mieści się tu siedziba Muzeum Miasta Pabianic;
- renesansowy kościół pw. św. Mateusza, wybudowany w 1572-77 r., wg projektu W. Lorka;
- neogotycki kościół pw. NMP z 1898 r.;
- klasycystyczny kościół ewangelicko-augsburski wzniesiony w 1827-1831 r.;
- domy tkaczy z XIX w.

Warto również zobaczyć: cmentarz ewangelicki, (znajduje się tu grobowiec rodzinny pabianickich przemysłowców Krusche oraz Enderów), cmentarz żydowski i na cmentarzu parafialnym kwatery wojenne z I i II wojny światowej.

Wymysłów Fr. cmentarz wojenny z 1914 r

DOBROŃ

Drewniany kościół św. Wojciecha wybudowany w 2. poł. XVIII w. Wewnątrz znajdują się trzy barokowe ołtarze, rokokowa chrzcielnica, cenne żyrandole. Przed kościołem stoi pomnik poświęcony poległym w okresie II wojny światowej. W gminie kulturowane są bogate tradycje ludowe, działa zespół pieśni i tańca. Miejscową restauracją *Siemieniec* wzięła nazwę od lokalnego tańca ludowego (obrzędy wielkanocne).

Kościół w Dobrońiu

Kazimierz
(Plac Wolności)

3,0 km

Lutomiersk
(skrzyżowanie z drogą nr 710)

6,0 km

Porszewice

3,0 km

Konin
(węzeł szlaków - skrzyżowanie Magistrali N-S z W-E)

3,5 km

Kudrowice
(skrzyżowanie)
→ 5 km
Pabianice Centrum

6,5 km

Dobroń
(skrzyżowanie przy kościele)

1,5 km

Mogilno D.
(węzeł szlaków)

Hotel UNIA ***, Przygoń, ul. Hotelowa 1, tel. 43 677 27 27 www.hotel-unia.pl

Zajazd SWING, Porszewice 5, tel. 42 211 53 60 www.swinghotel.pl

Gospodarstwa agroturystyczne:

- Ferma Strusi Afrykańskich Mini ZOO, Dobroń, ul. Przylesie 23, tel. 43 675 44 10

- Ośrodek Jazdy Konnej, E. Gluba, Róża 47, tel. 43 671 22 98

- Ośrodek Jazdy Konnej OPACTWO, M. J. Opacka, Wola Żytowska 35, tel. 605 368 269 www.opactwo.vel.pl

NOTATKI:

Osada młyńska TALAR w Ldzaniu

Zespół Pieśni i Tańca DOBRON

Plac Kościuszki w Zelowie

Grabia między Ldzaniem i Baryczą

Międzynarodowe Centrum Spotkań przy parafii Ewangelicko-Reformowanej, Zelów, ul. Sienkiewicza 14, tel. 44 643 10 53
Stacja PATYKI Komendy Hufca ZHP w Zelowie, Kolonia Łobudzice, tel. 44 634 12 52
Gospodarstwo agroturystyczne:
- Ośrodek jazdy konnej, T. Jurek, Kolonia Ldzań, tel. 43 67 72 213

NOTATKI:

LDZAŃ

Jedna z najstarszych osad w dolinie Grabi. Dziś Ldzian jest miejscowością letniskową, w której wśród zabudowy wiejskiej zachowało się kilka starych domów drewnianych z pocz. XX w.

LDZAŃ TALAR (osada młyńska)

Rozciąga się tu kompleks sztucznych stawów rybnych zasilanych wodami Grabi. Nazwa Talar związana jest z zabytkowym zespołem dwóch sąsiadujących ze sobą drewnianych młynów wodnych z XIX w. Większy jest remontowany, właściciel planuje tu urządzić obiekt turystyczny.

GRABIA

Jest dopływem Widawki o długości 77 km i powierzchni dorzecza 813 km². Źródła ma na Wysockoźnie Piotrkowskiej. Początkowo niska dolina Grabi z rzadkimi kępami olszyn, z dnem w wielu miejscach podmokłym porośniętym łąkami, rozszerza się na obszarze lesistych wydm Wysockoźny Łaskiej. Urok krajobrazu powoduje rekreacyjne wykorzystanie tych obszarów przez mieszkańców Łodzi. Dno doliny wypełniają łąki i niskie zarośla, gdzieś tam wały lesistych wydm. W miejscu dawnej przeprawy przez rzekę leży Lask. Płynąc Grabią od Marzenina do ujścia rzeki można z wody obserwować, najczęściej już tylko pozostałości, drewnianych młynów m.in. we wsiach Ziełęcice, Wola Marzeńska, Brzeski czy Kozuby. Grabia ma bogatą faunę, żyją tu między innymi: certy, szczupaki, minogi, chroniona koza złocista a nad brzegami wydry, bobry, bociany i czaple. Rzeka jest atrakcyjnym szlakiem kajakowym.

ZELÓW - str. 107

Mogilno D.
(węzeł szlaków)

3,0 km

Ldzian
(skrzyżowanie za mostem na Grabi)

4,0 km

Gucin
(skrzyżowanie z drogą nr 12)

6,0 km

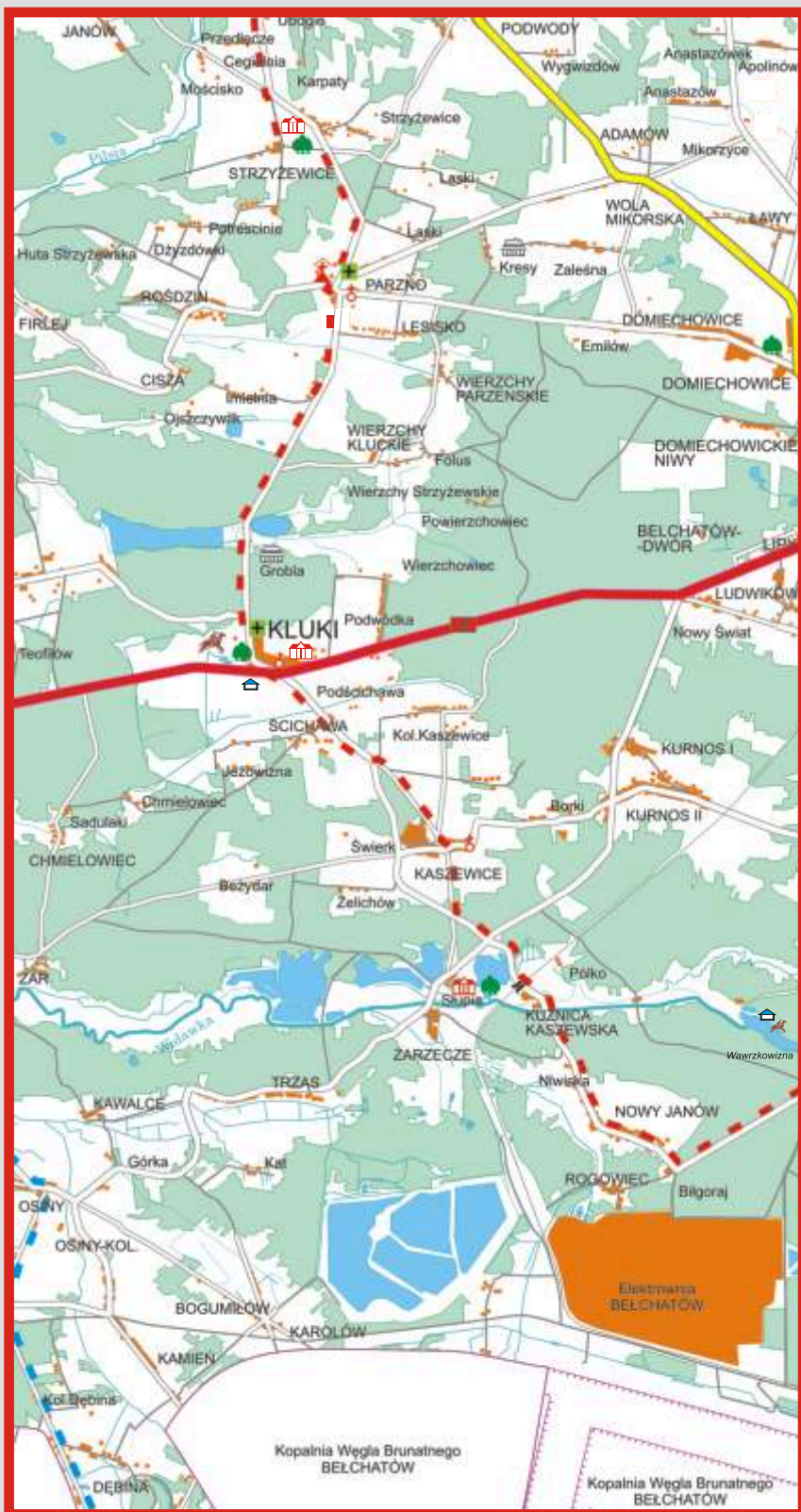
Malenia
(skrzyżowanie)

5,5 km

Zelów
(węzeł szlaków)

5,5 km

Cegielnia
(skrzyżowanie)

Grób Wandy Malczewskiej w Parznie

Ośrodek KARDYNAŁ

Szlak kajakowy na Widawce

Elektrownia w Belchatowie

Ośrodek wypoczynkowy WAWRZKOWIZNA

STRZYŻEWICE

Zespół dworsko-parkowy. Dwór z 1934 r. Otaczający go zabytkowy park ma pow. ok. 6 ha. Rosną tu dorodne okazy świerków, sosen, jesionów, kasztanowców i lipy liczące nawet 100 lat.

PARZNO

Tutejsza parafia liczy ponad 800 lat. Murowany kościół neoromański pw. Najświętszego Serca Jezusowego wzniesiono w 1905-12 r. wg projektu J. Wojciechowskiego. We wnętrzu znajduje się rokokowa ambona z XVIII w., drewniany barokowy krucyfiks ołtarzowy z 1670 r. oraz gotycki kielich z XVI w. W kościele mieści się krypta świątobliwej Wandy Malczewskiej - nauczycielki i działaczki społecznej. Parzno jest celem pielgrzymek i spotkań modlitewnych, w których biorą udział wierni z archidiecezji łódzkiej.

KLUKI-GROBLA

Gospodarstwo agroturystyczne *Kardynał* oferuje 12 całorocznych miejsc noclegowych w domkach 4 i 7-osobowych. Znakiem rozpoznawczym ośrodka są słomiane parasole, przypominające afrykańskie szalasy. Dodatkową atrakcją są przejażdżki "pociągami" wodnym. Jest tu również mini-zoo. Specjalnością gospodarstwa są potrawy z ryb. Można też korzystać z łowiska.

KLUKI

To jedna z najstarszych osad na terenie woj. łódzkiego. We wsi zachował się neoklasycystyczny zespół pałacowo-parkowy, wybudowany w latach 20. XX w., na gruntach dawnej gorzelnii opactwa cystersów. Na zespół składają się: pałac wybudowany na fundamentach dawnej gorzelnii oraz park pałacowy. Na cmentarzu kwatery wojenna z 1939 r.

KASZEWICE

Drewniany kościół o konstrukcji zrębowej z XVII w. Wewnątrz obejrzeć można cenne rzeźby i barokowe ołtarze.

SŁUPIA

Kompleks dworsko-parkowy z poł. XIX w. Pałac wybudowany w 1925 r. Budynek gospodarcze z połowy XIX w. W otaczającym dwór parku rosną m.in. świerki, brzozy, lipy i graby mające ponad 100 lat. Przez środek parku przepływa ciek wodny będący starym korytem Widawki.

ELEKTROWNIA BELCHATÓW S.A.

Jest to największa w Polsce i Europie elektrownia opalana węglem brunatnym. Pierwszy blok energetyczny zsynchronizowano z siecią krajową w 1981 r. Moc pracujących tu bloków energetycznych wynosi 4440 MW. Roczna produkcja energii wynosząca przeciętnie 27-28 TWh. Elektrownia wyposażona jest w nowoczesne systemy oczyszczania spalin. Do atmosfery emitowane są para wodna i dwutlenek węgla.

Błonki Strzyżewskie
(skrzyżowanie)

3,5 km

Parzno
(skrzyżowanie)

6,0 km

Kluki
(skrzyżowanie z drogą nr 8)

5,5 km

Kaszewice

6,0 km

Biłgoraj

Hotel WAWRZEK **, Wawrzkowizna 1, tel. 44 635 15 13 www.wawrzkowizna.com.pl

Hotel TURMOT **, Kluki 1a, tel. 44 788 64 39

Ośrodek Sportu i Rekreacji WAWRZKOWIZNA, Wawrzkowizna 1, tel. 44 635 15 13 www.wawrzkowizna.com.pl

Gospodarstwo agroturystyczne KARDYNAŁ, L. i I. Pawełoszkowie, Grobla 1, tel. 605 071 630

NOTATKI:

Radomsko kościół św. Lamberta

Ratusz w Radomsku

Klasykistyczny budynek biblioteki w Radomsku

Fragment dawnych jatek w Radomsku

Kościół w Strzałkowie

DOBRYŚZYCE

Wieś leżała niegdyś przy starym szlaku solnym prowadzącym z Małopolski ku Wielkopolsce. Zachował się tu neoklasykistyczny kościół pw. św. Bartłomieja z 1829-30 r. W odległości 1,5 km od wsi znajdują się Biała Góra, wznosząca się około 50 m ponad okolice, która jest doskonałym punktem widokowym - rozciąga się stąd rozległa panorama na kompleksy leśne położone nad rzeką Widawką.

RADOMSKO

Osada, a później miasto, powstały na skrzyżowaniu szlaków handlowych z Rusi na Śląsk oraz z Krakowa do Piotrkowa Trybunalskiego i Sieradza. Prawa miejskie otrzymało w 1266 r. z rąk księcia Leszka Czarnego. W XVI w. królowa Bona założyła w mieście klasztor Franciszkanów. W XVII w., po potopie szwedzkim - podobnie jak wiele innych miast - Radomsko podpadło. W 1848 r. otwarto kolej warszawsko-wiedeńską, łączącą Radomsko z Warszawą, Piotrkowem Trybunalskim i Częstochową. Nastąpił wówczas szybki rozwój gospodarczy, uruchomiono też funkcjonującą do dziś fabrykę mebli, słynącą ze świetnej jakości wyrobów. W 1940 r. powstało w Radomsku getto, w 1942 i 1943 r. miały miejsce wywózki ludności żydowskiej do Treblinki. Miasto zachowało średniowieczny układ urbanistyczny. Cenne zabytki stanowią: zespół klasztoru franciszkanów, na który składają się kościół Podwyższenia Krzyża Świętego, klasztor (1737) oraz dzwonnica z XVIII w.; drewniany kościół św. Marii Magdaleny wybudowany w XVI w. (warto w nim zobaczyć ołtarz główny z obrazem św. Marii Magdaleny z XVIII w.), neobarokowy kościół św. Lamberta (we wnętrzu 5 ołtarzy, w tym najcenniejszy neorenesansowy ołtarz główny z figurą Chrystusa), kościół św. Rocha z XVI w., eklektyczny ratusz miejski stanowiący obecnie siedzibę Muzeum Regionalnego, w którym mieszczą się zbiory archeologiczne, etnograficzne i historyczne. Najciekawszymi spośród eksponatów są wyroby miejscowych zakładów szklarskich, przykłady mebli z XIX w. oraz kolekcja dzieł malarstwa polskiego (królów, portrety szlachcianek, mieszczek). Bardzo bogaty jest dział judaików - dokumenty, przedmioty codzienne i liturgiczne, fotografie). Radomsko położone jest na kulturowym szlaku dawnej Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. W 1921 r. urodził się w Radomsku pisarz Tadeusz Różewicz, autor m.in. „Kartoteki”.

STRZAŁKÓW

W 1884 r. wieś stała się własnością znanego malarza Henryka Siemiradzkiego. Z polecenia właściciela wzniesiono tu pałac w stylu wili włoskiej. Cenny zabytek stanowi również kościół pw. Nawiedzenia NMP z XV w. We wnętrzu znajdują się dwa cenne obrazy, jeden z nich przedstawia fundatora Leonarda Strzałkowskiego.

Rożny

2,5 km

Stobiecko Szlacheckie (skrzyżowanie z drogą nr 1)

6,0 km

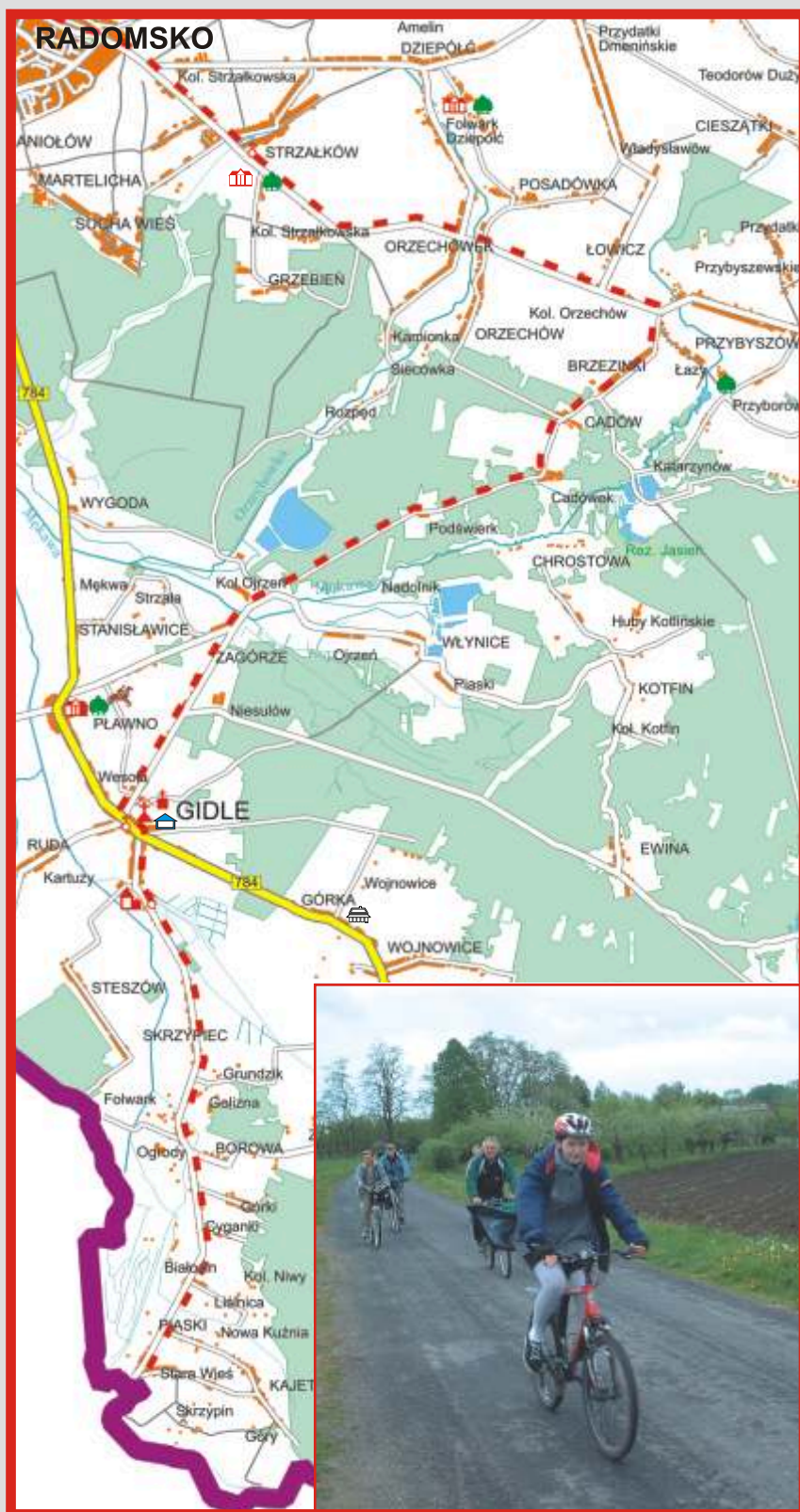
Radomsko (centrum)

5,0 km

Strzałków

Hotel EUROPA *, Radomsko, ul. Reymonta 40, tel. 44 683 29 26 www.hoteleuropa.cze.pl
Hotel ZAMECZEK *, Radomsko, ul. Batorego 18, tel. 44 682 31 88 www.zameczek.com.pl
Motel JOKO **, Stobiecko Szlacheckie 177, tel. 44 685 17 32 www.moteljoko.pl
GOŚCINIEC AS, Radomsko, ul. Reymonta 62, tel. 44 683 39 95
Zajazd TED, Radomsko, ul. Kołłątaja 46, tel. 44 685 32 15
Bursa Szkolna, Radomsko, ul. Piastowska 21, tel. 44 683 44 95

NOTATKI:

Dworek w Dziepółci

Lapidarium w Pławnie

Altarz w klasztorze w Gidlach

Klasztor dominikanów w Gidlach

DZIEPÓŁĆ (3 km)

Od XVI w. wieś należała do dóbr rodu Kobielskich herbu Poraj. Znajduję się tu modrzewiowy dwór z XVII w. z werandą wspartą kolumnami.

REZERWAT JASIEŃ

Rezerwat leśny chroniący naturalne stanowisko cisa. Rezerwat nie jest dostępny dla masowego ruchu turystycznego. Turyści mogą poruszać się po ścieżkach biegnących skrajem rezerwatu, tylko za zgodą miejscowego leśnictwa.

PŁAWNO (2 km)

Kościół parafialny, w obecnym kształcie z 1881 r. zasłynął tzw. tryptykiem z Pławna, zaliczanych według niektórych do szkoły Wita Stwosza. W kompleksie pałacowo-parkowym z 2. poł. XIX w. jest obecnie Szpital Chorób Płucnych. W otaczającym go parku rosną liczne okazy pomnikowych drzew liściastych. Na wschód od wsi znajduje się kopulaste wzniesienie zwane Złotą Górą (238 m n.p.m.), zbudowane z margli.

GIDLE

Wieś należała do rodu Gidelskich herbu Poraj. Słynęła z tradycji sztuki ludowej i rękodzielniczej. Znane miejsce kultu religijnego i ośrodek ruchu pielgrzymkowego. We wczesnobarokowej świątyni dominikanów z 1632-44 r. znajdują się kaplice Matki Boskiej Gidelskiej i św. Jacka oraz 8 cennych barokowych ołtarzy. Obok stoi klasztor dominikanów z 1640-55 r. W jego wnętrzach są obrazy z XVII-XIX w. Od prawie 500 lat, w I-szą niedzielę maja odbywa się tu uroczystość zwana „kapiótką” - czyli ceremonialnym obmywaniem figurki Matki Boskiej w winie (dla pątników wino to ma właściwości cudowne). Na terenie klasztoru działają niewielkie muzeum i biblioteka. W Gidlach mieści się również drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny z XV-XVI w., przebudowany w 1659 r., posiadający rzadkie już dzisiaj podcienia zwane sobotami. Ponadto pośrodku cmentarza stoi murowany, bazylikowy kościół pw. Matki Boskiej Bolesnej zbudowany w 1754 r. dla sprowadzonych do Gidlów oo. Kartuzów.

Kolonia Strzałkowa

5,5 km

Orzechówek
(skrzyżowanie za mostem)

5,0 km

Cadów

8,5 km

Gidle
(skrzyżowanie z drogą nr 784)

8,5 km

Stara Wieś

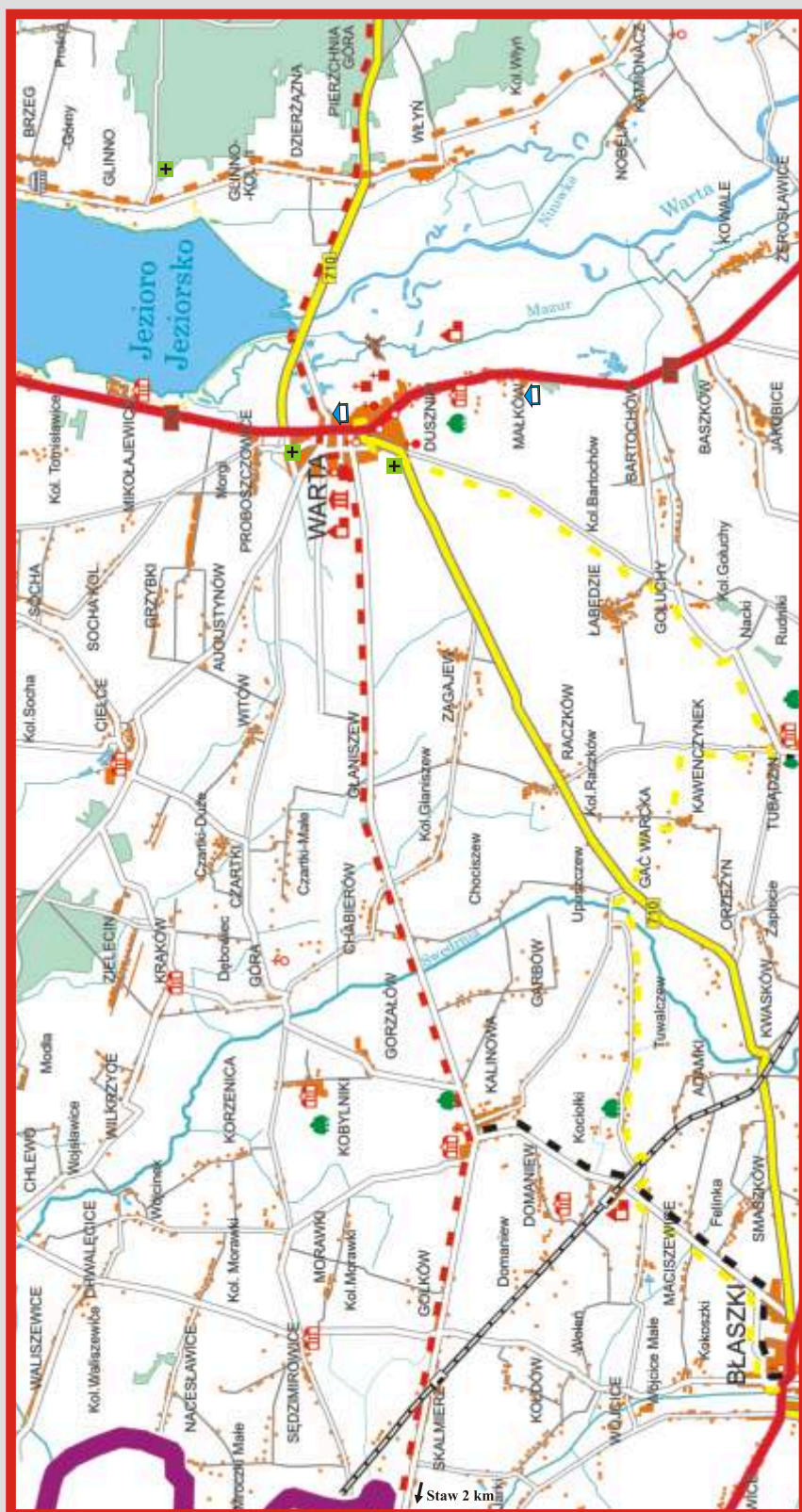
Gospodarstwo agroturystyczne, Górka 28, tel. 787 455 248

Noclegi dla zorganizowanych grup pielgrzymów w klasztorze Dominikanów w Gidlach

NOTATKI:

.....

.....

Staw - kościół gotycki

Przy pałacu w Kalinowej

Późnogotycki ołtarz w kościele św. Mikołaja

Klasztor Bernardynów w Warcie

STAW (województwo wielkopolskie)

Odnotowany w 1212 r., kiedy to nadano wieś zakonowi Cysterek, one też uzyskały prawa miejskie. Krzyżacy spalili miasto w 1331 r. Wiek XV to okres rozwoju osady. Pozostałością założenia miejskiego jest duży rynek, obok którego stoi murowany kościół z ok. 1520 r. We wnętrzu ołtarze neobarokowe z 1870-76 r., obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1. poł. XVII w.

KALINOWA

Od średniowiecza stanowiła centrum dużego klucza majątkowego i gniazdo rodowe Zarębów. W 1. poł. XVII w. wybudowano dwór murowany, przebudowany w 1916 r. Obecnie dwór jest całkowicie przekształcony, jedynie w piwnicach zachowały się zabytkowe stropy. Cennym zabytkiem jest też gotycki kościół pw. św. Marii Magdaleny, wzniesiony w 1465 r., w którego wnętrzu znajdują się rokokowy ołtarz główny oraz klasycystyczne ołtarze boczne z XIX w.

WARTA

Prawa miejskie otrzymała w 1255 r. W 1331 r. miasteczko spustoszyli Krzyżacy. W XV w. miasto królewskie, arena sejmików szlacheckich i ważniejszych zjazdów państwowych. Król Władysław Jagiello w 1423 r. nadał tutaj statut (od miejsca nadania zwany Warckim) modernizujący ówczesną gospodarkę. Do II wojny światowej niemal połowę ludności stanowili Żydzi. W mieście znajduje się szereg cennych zabytków. Perłą baroku jest zespół klasztorny Bernardynów, na który składają się:

- gotycki kościół pw. Wniebowzięcia NMP wzniesiony w 1479-82 r., przebudowany w 1696-1708 w stylu barokowym (we wnętrzu sarkofag bł. Rafała z Proszowic);
 - klasztor oo. Bernardynów wzniesiony w stylu gotyckim w 1479-82 r., a w 1696 i 1721 r. przebudowany w stylu barokowym;
 - kaplica oo. Bernardynów powstała w 1726 r. w stylu barokowym.
- Ciekawymi zabytkami są również:
- kościół gotycki pw. św. Mikołaja wzniesiony ok. 1340 r.; zachowały się tu oryginalne gotyckie portale z formowanej cegły, cenny jest późnogotycki ołtarz główny;
 - zespół klasztorny ss. Bernardynek, z barokowym kościołem pw. św. Józefa z 1770 r.;
 - klasycystyczny ratusz miejski z 1842 r. (siedziba Urzędu Miasta i Gminy).

Warto zwiedzić Muzeum PTTK Miasta i Rzeki Warty. Zbiory archeologiczne nawiązują do biegnącego tu kiedyś Szlaku Bursztynowego (niektóre znaleziono w czasie budowy Zbiornika Jeziorsko), zebrano pamiątki po sławnych wartczanach (m.in. płk. Z. Skarżyńskim oraz malarzu Stachu z Warty).

W Muzeum można kupić pamiątki i wydawnictwa związane z miastem oraz zbiornikiem Jeziorsko.

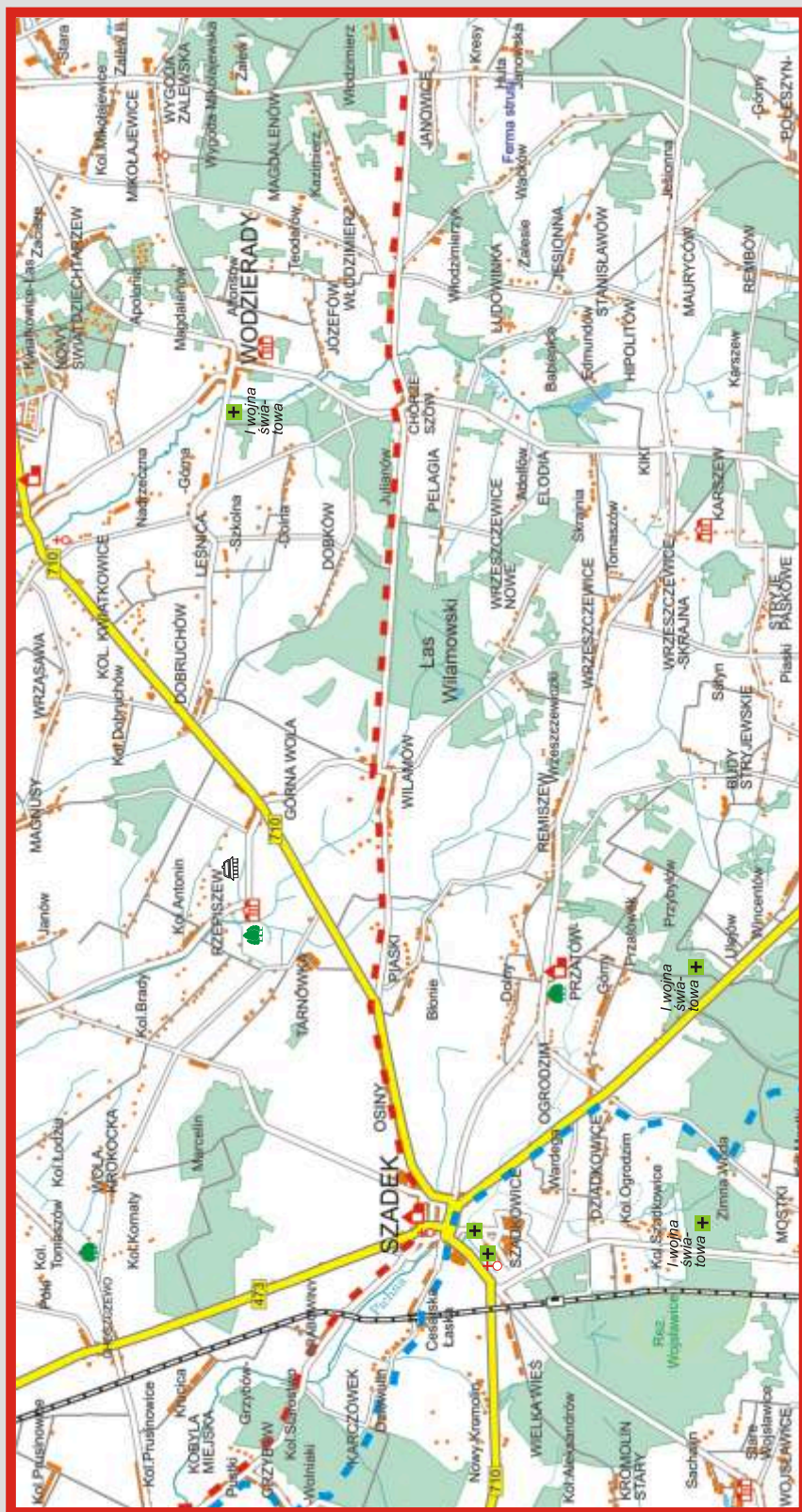
- Staw
- 2,0 km
- Skalmierz (granica woj.)
- 7,0 km
- Kalinowa (skrzyżowanie) ← 2 km Kobylniki
- 4,5 km
- Głaniszew (skrzyżowanie)
- 5,5 km
- WARTA (Stara Droga do Warty)
- 4,0 km
- Włyń (skrzyżowanie z drogą nr 710)

CHATEAU MAŁKÓW, Małków 97, tel. 43 829 55 11, www.malkow.com.pl

Noclegi POD STRUSIEM, Borysławice 135, tel. 43 829 39 67

Pole namiotowe ZASPY MIŁKOWSKIE, Warta, ul. 20 Stycznia 26, tel. 43 829 41 78

NOTATKI:

Szadek kościół NMP i św. Jakuba

Ołtarz w szadkowskiej farze

Dwór w Rzepiszewie

Stanisławów - ferma strusi i miniZOO

Z Łodzi do Berlina...

SZADEK

Dawne miasto królewskie, prawa miejskie miało już w XIII w. Odbływały się tu sejmiki szlacheckie. Najcenniejszym zabytkiem jest gotycki kościół Wniebowzięcia NMP i św. Jakuba Apostoła, zbudowany w 1333-1335 r. na miejscu świątyni, zniszczonej przez Krzyżaków. Kościół wielokrotnie rozbudowywano. Zachowały się fragmenty polichromii z 1451 r. Zabytkami są ołtarze z XVII w., drzwi zewnętrzne do zakrystii z blachy, wykuwanej ręcznie w XV w., chór muzyczny, późnorenansowa ambona, chrzcielnica z XVI w., krucyfiks i gotycka Pieta z XV w., dwa relikwiarze oraz szereg nagrobków i tablic epitafijnych. Na cmentarzu znajduje się kościół św. Idziego z 1858-1860 r., zbudowany na miejscu najstarszego kościoła w Szadku (ufundowanego przez Władysława Hermana). Na drugim cmentarzu, tzw. cholerycznym, pochowano żołnierzy i cywilów, poległych w 1939 r. Przy głównej alei mogiła 13 powstańców, poległych w 1863 r. Na przedmieściach we wsi Szadkowie (przy drodze Szadek-Zduńska Wola) znajduje się cmentarz żołnierzy armii niemieckiej z listopada 1914 r. W okolicy Szadku toczyły się w tym czasie ciężkie boje. W okresie międzywojennym przeniesiono tu szczątki z małych cmentarzy rozsypanych w okolicy. Na wielu nagrobkach znajdują się polskie nazwiska.

RZEPISZEW (2,5 km)

Zabytkowy zespół dworsko-parkowy, na który składają się: neoklasycyzyczny, murywany dwór wzniesiony w 1835-40 r. oraz park z poł. XIX w., o charakterze krajobrazowym. W parku rosną cenne okazy jesionów, lip, olch, grabów, kasztanowców i topoli. Zachowała się też aleja wjazdowa (kasztanowo-akacjowa) oraz spacerowa (grabowa). Dwór obecnie pełni funkcję turystyczną. W 1914 r. okolice Rzepiszewa były na linii frontu. Poległych z dawnego cmentarza przeniesiono w 1939 r. do Szadkovic.

WODZIERADY (3 km)

Drewniany, barokowo-klasycystyczny dwór szlachecki z XIX w. Od 1982 r. zabytek jest w rękach prywatnych (w remoncie). Dwór był planem w realizacji scen do filmów „Wilczyca”, „Między ustami a brzegiem pucharu” i „Ziemia obiecana”. W czasie I wojny światowej znajdowały się na linii frontu. Zachował się zaniedbany dziś cmentarz wojenny, poległych w 1915 r.

STANISŁAWÓW - FERMA STRUSI (2,5 km)

Powstała w 1997 r. i jest jedną z większych w centralnej Polsce (pow. 12 ha). Fermy można zwiedzać codziennie w godz. 10-18 za niewielką opłatą. Oprócz strusi afrykańskich można zobaczyć: australijskie emu, amerykańskie nandu oraz świnki wietnamskie, owce, konie polskie, kaczki mandarynki i karolinki oraz gęsi egipskie.

Gospodarstwa agroturystyczne:

- Dwór Rzepiszew, R.Witkowski, Rzepiszew 51, tel. 43 821 68 58 www.rzepiszew.urloppolsce.pl

NOTATKI:

.....

**Grzybów
Wolniaki**
(skrzyżowanie;
węzeł szlakuw)

4,5 km

Szadek
(skrzyżowanie
z drogą nr 473)

3,5 km

**Szadek
Osiny**
(skrzyżowanie
z drogą nr 710)

8,5 km

Chorzyszów
(skrzyżowanie)

5,0 km

Janowice
(skrzyżowanie)

ŁÓDZKA MAGISTRALA ROWEROWA

Łódź - Zachód

Janowice
(skrzyżowanie)

6,0 km

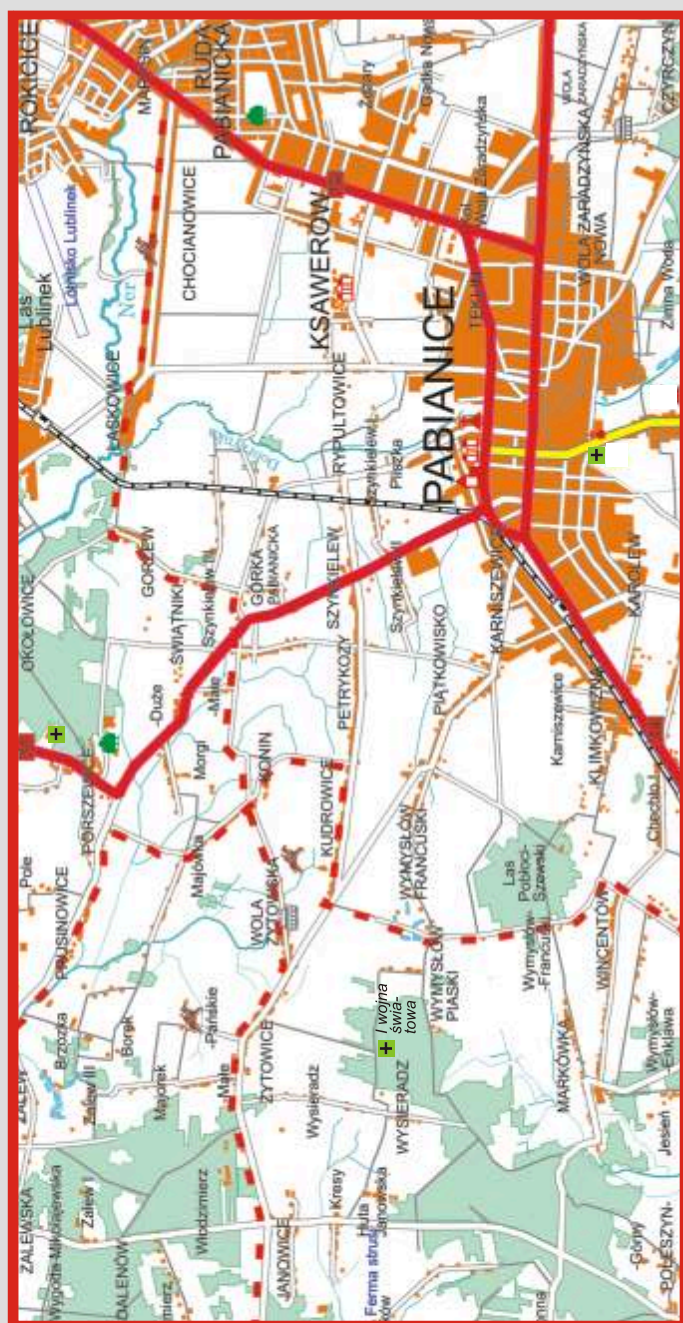
Konin
(węzeł szlaków)

3,0 km

Górka
Pabianicka
(skrzyżowanie z drogą 711)

8,5 km

Łódź-
Chocianowice
(węzeł szlaków, zajezdnia)

W Łodzi istnieje kilka ścieżek rowerowych, pełnią one przede wszystkim funkcję komunikacyjną. Ukształtowały się trzy wyraźne obszary rekreacyjno-wypoczynkowe: Polesie-Zdrowie (Aquapark, ZOO, Ogród Botaniczny, Park Piłsudskiego, Lunapark); Łagiewniki (MOSiR Arturówek, Las Łagiewnicki, zespół klasztorny); Ruda (MOSiR Stawy Stefańskiego, Park 1 Maja, letni tor saneczkowy, baczka). W tych miejscach planowane są punkty węzłowe szlaków rowerowych wiodących z Łodzi na obszar województwa. Od Polesia prowadzi szlak *Gojących Źródeł*, z Łagiewnik *W Centrum Polski*, z Rudy *Łódzka Magistrala Rowerowa*. Sieć szlaków jest systematycznie rozbudowywana. Od wspomnianych miejsc do centrum Łodzi można dotrzeć ścieżkami rowerowymi. Ulica Piotrkowska od Al. Piłsudskiego do Placu Wolności jest zamknięta dla samochodów, stanowi bezpieczny dla rowerzysty ciąg komunikacyjny. By poznać zabytki Łodzi proponuje się przejazd na rowerze ulicą Piotrkowską od Placu Niepodległości, przez Plac Wolności do Manufaktury.

ŁÓDŹ - ULICA PIOTRKOWSKA

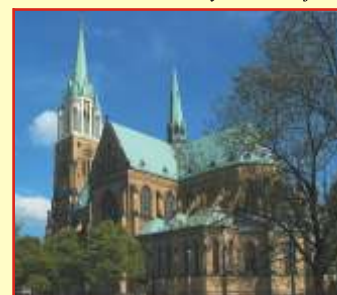
Jarmark Wojewódzki na Piotrkowskiej

Biała Fabryka - Muzeum Włókiennictwa

Skansen architektury drewnianej

Archikolegiata św. Stanisława Kostki

Pałac Kindermanna

Ulica Piotrkowska

Reprezentacyjna ulica Łodzi o dł. 4,2 km, pomiędzy pl. Wolności a pl. Niepodległości. W 1823 r. przemianowano stary trakt piotrkowski na ulicę Piotrkowską. Znajdują się tu najważniejsze urzędy administracji publicznej, siedziby banków, sklepy, restauracje i mnóstwo pubów. Corocznie na *Pietrynie* odbywa się duża impreza województwa łódzkiego - Jarmark Wojewódzki.

Jeżdżąc rowerem warto zwrócić uwagę na:
nr 292 - Dom „Pod Góralem”

Kamienicę wybudowano w 1909 r. jako symbol polskiego patriotyzmu. Zastosowano tu wyłącznie narodowe motywy: w fasadzie umieszczono posąg górala, popiersia Mickiewicza i Sienkiewicza zdobiły klatkę schodową, a bramę - widoki Tatr.

nr 282 "Biała Fabryka" Geyera

Jest to najstarszy w Łodzi zabytek architektury przemysłowej, zbudowany w 1835-37 r. Były tu, pierwsze w Łodzi, mechaniczne tkalnia i przędzalnia. Obecnie znajduje się Muzeum Włókiennictwa. Obok założono skansen łódzkiej architektury drewnianej. Znalazł się w nim ponad 200-letni modrzewiowy kościół z Nowosolnej, willa letniskowa z Rudy oraz kilka domów rzemieślników.

nr 279/285 Kościół św. Mateusza

Świątynia została wzniesiona w 1909-1928 r., w stylu neoromańskim. Wewnątrz znajdują się organy zbudowane w 1928 r. Dzięki świetnej akustyce, w świątyni odbywają się liczne koncerty. Przy kościele rezyduje biskup diecezji warszawskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

nr 272a/272b Pałac Steinertów

Zbudowany w 1909-1911 r. w stylu nawiązującym do renesansu północnoniemieckiego. Nad wjazdami umieszczone zostały symbole włókienniczej profesji właścicieli - figurkę prządki otoczoną industrialnym motywem zębatego koła.

nr 265 Archikatedra św. Stanisława Kostki

Kościół wybudowano w 1901-12 r. wg projektu łódzkiej spółki *Wende i Zarske*. Trójnawowa bazylika wzorowana jest na katedrze w Ulm. Od 1922 r. pełni funkcję katedry. W 1992 r. papież Jan Paweł II utworzył archidiecezję łódzką i świątynia zyskała miano archikatedry.

nr 266 Pałac Scheiblerów

Został zbudowany w 1844 r. przez ówczesnego właściciela - fabrykanta Karola Gebhardta Scheiblera. Pałac ma neoklasycystyczną elewację ozdobioną ośmioma pilastrami rozdzielającymi okna i dwuspadowym dachem.

nr 179 Pałac Kerna

Wybudowany w 1896-1898 r. jako eklektyczny pałac nawiązujący do architektury renesansowej z detalami klasycystycznymi.

nr 151 Pałac Kindermanna

Kamienica wzniesiona w 1910 r. w formie włoskiego renesansu, na życzenie właściciela. Fasada frontowa oblicowana została płytami z piaskowca (co jest ewenementem w łódzkiej architekturze) sprowadzonego z Kielc.

Chociano-
wice
(węzeł szlaków;
zajezdnia)

5,0 km

Plac
Niepodle-
głości

1,1 km

Ulica
Tymienie-
ckiego

1,3 km

Aleja
Piłsud-
skiego
(skrzyżowanie)

INFORMACJE O ŁODZI: www.lodz.pl, lodz.naszemiasto.pl

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

ŁÓDŹ - ULICA PIOTRKOWSKA

Aleja
Piłsud-
skiego
(skrzyżo-
wanie)

1,3 km

Dom firmy Krusche-Ender

nr 143 Dom firmy Krusche - Ender

Budynek wzniesiony w 1898 r. Powstał jako główne biuro sprzedaży dla największej pabianickiej firmy "Krusche & Ender". W 1899 r. obiekt zyskał nietypową polichromię ścienną.

nr 137/139 Pałac Kindermanna

To typ pałacu miejskiego, usytuowanego w pierzei ulicy, wniesiony w 1907 r. dla Juliusza Kindermanna wg wzorów włoskiego renesansu.

nr 104 Pałac Heinzla

Wybudowany w 1882 r. w stylu eklektycznym, z przewagą elementów nawiązujących do renesansu berlińskiego. Obecnie jest siedzibą urzędów: Wojewódzkiego i Miasta Łodzi. Od 1998 r. codziennie w południe z balkonu, odgrywany jest hejnał Łodzi ("Prząśniczka" St. Moniuszki).

Przed pałacem stoi pomnik - Ławeczka Tuwima.

nr 98, Dom Buta Magazyn Schmechela

Budynek o cechach modernistycznych został zbudowany w 1906 r. W kartuszu wieży widnieje rok "1892" - data założenia firmy.

nr 89, Kamienica pod Gutenbergiem

Zbudowana w 1896 r. Budynek ma eklektyczną elewację. W części środkowej umieszczony został posąg Jana Gutenberga, między oknami zaś znajdują się medaliony z portretami wynalazców drukarskich.

nr 77, Pałac Goldfedera

Kamienica powstała w 1889-1892 r., wg projektu architekta miejskiego - Hilarego Majewskiego, w stylu renesansu włoskiego.

nr 53 Kamienica Konstadta

Eklektyczna kamienica powstała w 1885 r. Charakterystycznym elementem jest wykusz nad bramą, którego dźwigają posągi dwóch atlantów. Na wyższych kondygnacjach umieszczono kariatydy.

nr 19, Dom bankowy Landara

Budowle ukończono w 1903 r. Architektura budynku łączy neobarokową formę, wzorowaną na architekturze paryskiej, z detalem o charakterze secesyjnym: roślinno-geometrycznymi ornamentami, maskami, miękkim wykojeniem okien.

nr 11, Kamienica Scheiblera

Budowla powstała w 1880-82 r. Była siedzibą składu głównego firmy Scheiblera - jednej z największych firm włókienniczych w Łodzi.

Ulicę Piotrkowska od strony północnej zamyka Plac Wolności

Wytoczony w 1823 r. rynek Nowego Miasta, wówczas centrum włókienniczej Łodzi. Ma kształt ośmioboku ograniczonego kwadratem ulic: Północnej, Wschodniej, Południowej (dzisiaj Rewolucji 1905 r.) i Zachodniej. W centrum placu stoi pomnik Tadeusza Kościuszki. Przy narożniku ul. Piotrkowskiej wybudowano w 1827 r. klasycystyczny ratusz (obecnie Archiwum Państwowe). Na sąsiednim narożniku - dawny kościół ewangelicki, dziś katolicki, p.w. Zesłania Ducha Świętego. Obok stoi budynek dawnej szkoły rzemieślniczo-przemysłowej, w której obecnie mieści się Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne.

Zielona/
Narutowicza
(skrzyżo-
wanie)

0,7 km

Pałac Heinzla - siedziba władz miasta

Kamienica pod Gutenbergiem

Plac
Wolności

Plac Wolności

30
Łódzkie

Łódzkie - swoboda wyboru!